EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 29.4.2013
COM(2013) 242 final

2013/0128 (COD)

Predlog

SKLEP EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o zagotavljanju makrofinančne pomoči Hašemitski kraljevini Jordaniji

{SWD(2013) 151 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

- **Razlogi za predlog in njegovi cilji**

Od začetka leta 2011 so na gospodarstvo Jordanije močno vplivali domači dogodki, povezani z arabsko pomladjo, in stalni nemiri v regiji, zlasti v sosednjem Egiptu in Siriji. Skupaj s slabšim globalnim okoljem je politična tranzicija Jordanije izredno negativno vplivala na zunanje prihodke in izčrpala javne finance. Upad turizma in manjši pritok neposrednih tujih naložb, višje mednarodne cene energije ter stalne motnje dobave zemeljskega plina iz Egipta, ki so prisilili Jordanijo, da nadomesti uvoz zemeljskega plina iz Egipta z dražjimi gorivi za proizvodnjo električne energije, so zavrli rast in povzročili občutno poslabšanje plačilne bilance in fiskalnega položaja. Jordanijo je prav tako prizadelo poslabšanje sirske krize, zlasti zaradi pritoka beguncev in fiskalnih posledic tega pritoka. Medtem ko je Jordaniji doslej uspelo ohraniti makroekonomsko stabilnost, vključno z znatnimi prizadevanji za fiskalno konsolidacijo in finančno podporo tujih donatorjev, so še vedno prisotne znatne potrebe v zvezi s plačilno bilanco in financiranjem.

Pod pritiskom močnega zmanjšanja mednarodnih rezerv v prvi polovici leta 2012 so se jordanski organi dogovorili z Mednarodnim denarnim skladom (MDS) o 2 milijardah USD (800 % kvote), tj. o 36-mesečnem aranžmaju „stand-by“, odobrenim avgusta 2012.

Glede na slabšanje gospodarskih razmer in napovedi je jordanska vlada decembra 2012 zaprosila za makrofinančno pomoč (MFP) iz EU v znesku 200 milijonov EUR. Komisija namerava Evropskemu parlamentu in Svetu predložiti predlog za MFP v korist Hašemitski kraljevini Jordaniji v višini največ 180 milijonov EUR v obliki srednjeročnega posojila. Predlagana pravna podlaga je člen 212 Pogodbe PDEU.

Makrofinančna pomoč EU bi prispevala h kritju preostalih potreb Jordanije po zunanjem financiranju v letih 2013 in 2014 v okviru programa Mednarodnega denarnega sklada. Jordaniji bi pomagala odpraviti dolgotrajne ekonomske posledice arabske pomladi in zunanje šoke, ki so vplivali na njen energetski sektor. Zmanjšala bi kratkoročne plačilnobilančne in fiskalne šibke točke gospodarstva ter podprla programe za prilagoditev in reforme, dogovorjene z MDS in Svetovno banko, ter reforme v okviru dejavnosti proračunske podpore EU (vključno s pogodbo o dobrem upravljanju in razvoju v višini 40 milijonov EUR, ki se financira iz programa Podpora partnerstvu, reformam in vključujoči rasti (*Support for partnership, reforms and inclusive growth* – SPRING).

Predlagana pomoč bi spodbujala ukrepe politike za izboljšanje upravljanja javnih financ in davčne reforme ter hkrati okrepila mrežo socialne varnosti (vključno z bolje usmerjenim sistemom za transferje denarja, ki je bil vzpostavljen lani novembra kot nadomestilo gospodinjstvom za reformo sistema subvencij na področju energetike), ukrepe za izboljšanje regulativnega okvira in naložbenega ozračja in reforme za zmanjšanje brezposelnosti ter spodbujanje udeležbe na trgu dela, zlasti med ženskami.

Predlagana MFP je v skladu s politično in finančno zavezo, ki jo je EU dala jordanskim organom na sestanku projektne skupine EU–Jordanija februarja 2012. Je tudi v skladu s cilji novega partnerstva za južno sredozemsko regijo, predlaganega na vrhu skupine G8 v Deauvillu in smernicami nove evropske sosedske politike. Hkrati bi drugim državam v regiji poslala jasno sporočilo, da je EU pripravljena podpreti države z gospodarskimi težavami, ki so se, podobno kot Jordanija, pripravljene politično reformirati.

V zvezi s tem Komisija meni, da so izpolnjeni politični in ekonomski predpogoji za izvedbo predlagane vrste in višine MFP.

- **Splošno ozadje**

Jordanija se je zaradi regionalnih in političnih nemirov, povezanih z arabsko pomladjo in šibkejšim regionalnim in globalnim ekonomskim okoljem, od leta 2011 naprej spopadala s slabšanjem ekonomskih pogojev. Te okoliščine so negativno vplivale na dve glavni zunanji gonili gospodarske rasti, tj. na prihodke iz turizma in neposredne tuje naložbe. Poleg tega so pogoste prekinitve dobave plina iz Egipta prisilile vlado, da zamenja plin z dražjim uvozom nafte, kar je znatno povečalo stroške uvoza[1]. Ti škodljivi zunanji šoki so prispevali k ustvarjanju velikih fiskalnih in zunanjih neravnovesij.

V tem okviru in po obdobju stabilne gospodarske rasti, ki je v letih 2000–2009 v povprečju znašala 6,5 %, kar je bil delno odraz ugodnega zunanjega okolja, se je rast BDP v letu 2011 zelo zmanjšala, in sicer na 2,6 %. Rast BDP se je po ponovnem povečanju prihodkov iz turizma in kljub slabim rezultatom v rudarskem sektorju in gradbeništvu v prvi polovici leta 2012 nekoliko povečala, in sicer na 2,9 %. Za leto 2013 se predvideva, da bo rast BDP spodbudilo povečanje neposrednih tujih naložb v energetskem in bančnem sektorju, vendar bo ta ostala relativno nizka (približno 3 %).

Inflacija potrošniških cen se je v letu 2012 nekoliko povečala ter v primerjavi z letom 2011, ko je znašala 4,5 %, v povprečju dosegla 4,8 %, saj je bil vpliv povečanih domačih cen goriva in električne energije delno izravnan s šibkejšim domačim povpraševanjem. Pričakuje se, da se bo inflacija še povečala, in sicer naj bi leta 2013 povprečno znašala 6,1 %, delno zaradi predvidenih prilagoditev cen energije. Od sredine leta 2011 se je monetarna politika poostrila, da bi ohranili privlačnost sredstev v jordanskih dinarjih**.** Sedanja politika fiksnega menjalnega tečaja (vezanega na USD) je pomagala zajeziti inflacijska pričakovanja.

Zunanji položaj se je zaradi zgoraj omenjenih šokov od začetka leta 2011 znatno poslabšal. Primanjkljaj tekočega računa (vključno z nepovratnimi sredstvi) je leta 2011 dosegel 12 % BDP (19 % BDP brez nepovratnih sredstev), kar pomeni povečanje v primerjavi z letom 2010, ko je znašal 7,1 % BDP (11,3 % BDP brez nepovratnih sredstev), do katerega je delno prišlo zaradi povečanja stroškov uvoza za 16,6 %. Do konca leta 2012 se je nadalje povečal na 17 % BDP (20,6 % BDP brez nepovratnih sredstev), kljub povečanju prihodkov iz turizma za 15,3 % (v glavnem zaradi turističnih tokov iz arabskih držav) in nakazil za 3,5 %. Napoveduje pa se, da se bo sedanji primanjkljaj tekočega računa brez nepovratnih sredstev leta 2013 zmanjšal na 12,1 % zaradi močnejše rasti izvoza in postopne normalizacije dobave plina iz Egipta. Pomanjkanje neposrednih tujih naložb v obdobju 2011–2012 je še dodatno poslabšalo zunanji položaj. Potrebe po financiranju za obdobje 2011–2012 so bile večinoma zadovoljene z zunanjo pomočjo, zlasti od držav Sveta za sodelovanje v Zalivu in institucij Bretton Woods, ter z mobilizacijo mednarodnih rezerv, ki so se leta 2011 zmanjšale za 14 % (na 10,7 milijarde USD) in še veliko bolj leta 2012, tako da so konec leta znašale 5,2 milijarde USD (nekoliko nad vrednostjo trimesečnega uvoza).

[1] Čeprav so sredi januarja egiptovski dobavitelji plina v Jordanijo začasno ponovno vzpostavili dobavo na običajni ravni po njenem skoraj dveletnem zmanjšanju (240 milijonov kubičnih čevljev na dan v primerjavi s povprečjem 40 kubičnih čevljev za večino leta 2012), so jo nedavno spet zmanjšali na eno tretjino običajne ravni, kar povzroča novo zaskrbljenost glede varnosti primarnega vira energije te države. Poleg tega se je s ponovnim pogajanjem o pogodbi za dobavo plina z Egiptom cena približno potrojila.

Javne finance so bile pod pritiskom zaradi svežnjev socialnih izdatkov, sprejetih v letu 2011, vpliva povišanja cen uvoza energije na proračun in gospodarske recesije. Proračunski primanjkljaj brez nepovratnih sredstev se je povečal s 7,7 % BDP leta 2010 na 11,7 % leta 2011, medtem ko se je javni dolg do konca leta 2011 povečal na 70,7 % BDP (s 67,1 % BDP konec leta 2010). Čeprav je proračun za leto 2012, sprejet februarja, predvideval veliko fiskalno prilagoditev v primerjavi z letom 2011, je do sredine leta postalo jasno, da to ne bo več mogoče zaradi subvencij za gorivo, ki so bile precej višje od predvidenih, višjih stroškov za plače zaradi reforme javne uprave, višjih pokojninskih in zdravstvenih izdatkov ter porabe za nastanitev in zdravstveno pomoč sirskim beguncem[2]. Vlada se je za olajšanje vzdržnosti zadolževanja in zaradi možnega upada zunanjih tokov maja 2012 odločila, da sprejme dodatne fiskalne ukrepe v višini 3,4 % BDP. Cilj je bil znižati skupni primanjkljaj v letu 2012 za približno 1,5 odstotne točke BDP (na 10,7 % BDP brez nepovratnih sredstev).

Na strani odhodkov so ukrepi fiskalne konsolidacije (v višini 2,9 % BDP) vključevali: ukinitev subvencij za 95-oktanski bencin, letalsko gorivo in težko kurilno olje, 13 % zmanjšanje subvencij za 90-oktanski bencin, 6-odstotno povečanje cen dizelskega goriva ter zmanjšanje investicijskih in tekočih odhodkov. Na strani prihodkov je konsolidacija znašala 0,4 % BDP in je med drugim vključevala uvedbo prometnega davka na mobilne telefone in klimatske naprave, povišanje davkov na avtomobile, letalske vozovnice, alkoholne in tobačne izdelke ter odpravo nekaterih davčnih oprostitev.

V začetku septembra 2012 je vlada sprejela odločitev, da se uvede 6 % davek na dizelsko gorivo ter odpravijo subvencije za 90-oktanski bencin. Vendar je kralj prvotno odložil to odločitev, ki je strukturno merilo programa MDS. Liberalizacija 90-oktanskega bencina se je na koncu zgodila sredi novembra (skupaj z odpravo subvencij za dizelsko gorivo, kerozin in cene plina za gospodinjstva), in sicer popolnoma v skladu s strukturnim merilom prilagoditve cen, določenim v programu MDS. Čeprav so ti ukrepi privedli do resnih socialnih protestov sredi novembra, je vlada ohranila prilagoditve cen goriva.

Kot je bilo poudarjeno v skupnem dialogu o gospodarskih reformah, ki ga je Komisija opravila z jordanskimi organi oktobra lani, je Jordanija dosegla precejšen napredek na številnih ključnih področjih reforme. To vključuje prilagoditev cen energije, načrte za diverzifikacijo dobave energije, ukrepe za večjo udeležbo žensk na trgu dela, sheme za podporo dostopa MSP do financiranja in predložitev zakonodajnih predlogov o obdavčitvi dohodka, javno-zasebnih partnerstvih in reformi socialne varnosti parlamentu. Vendar je treba izzive znatnih strukturnih reform še obravnavati. Poleg tega številni zakonodajni predlogi zastanejo v parlamentu, razpustitev parlamenta ter organizacija parlamentarnih volitev konec januarja 2013 pa sta povzročili še dodatno zamudo pri njihovem sprejetju.

Odbor MDS je 3. avgusta 2012 za Jordanijo odobril, kot navedeno, 2 milijardi USD (800 % kvote) 36-mesečnega aranžmaja „stand-by“. Izplačila so pretežno skoncentrirana na začetek programa, saj se 300 % kvote (od skupno 800 %) izplača v prvih dveh obrokih (drugi obrok se izplača po koncu prve revizije programa). Program predvideva sveženj ukrepov za krepitev rasti ob hkratnem zmanjševanju občutljivosti na zunanje šoke, zlasti z reformo sistema subvencij za energijo, kar pomeni, da bi morala družba NEPCO spet kriti stroške, in s spodbujanjem diverzifikacije oskrbe z energijo. Program poleg tega predvideva konsolidacijo fiskalnega sektorja z učinkovito racionalizacijo davčnega sistema, izboljšano davčno upravo

[2] Jordanijo je resno prizadela sedanja kriza sirskih beguncev. S prihodom največjega števila sirskih beguncev (do januarja 2013 jih je bilo okoli 180 000) in najhitreje rastočim begunskim taboriščem (jordansko mejo vsak dan prečka približno 1 000 Sirijcev), je bila Jordanija najbolj prizadeta država v regiji in to v času, ko se gospodarstvo že sooča s hudim pomanjkanjem vode in električne energije. Od izbruha sirskega konflikta so proračunski stroški nastanitve sirskih beguncev po ocenah presegli 600 milijonov EUR (približno 3 % BDP kraljevine Jordanije).

in znižanjem odhodkov. Za leto 2013 se načrtujejo ukrepi za znatno dodatno fiskalno prilagoditev, vključno s povišanjem cen dizelskega goriva in kerozina, zmanjšanjem davčnih oprostitev in, po možnosti, zvišanjem trošarin, da bi se za to leto zmanjšal fiskalni primanjkljaj brez nepovratnih sredstev na 9,3 % BDP (5,5 % vključno z nepovratnimi sredstvi).

Na podlagi zadnjih razpoložljivih napovedi MDS je vrzel v zunanjem financiranju za programsko obdobje MDS (2013–2015) ocenjena na 5,9 milijarde USD, kar v prvi vrsti odraža precejšen primanjkljaja na tekočem računu, ki se sicer zmanjšuje, in potrebo po obnovitvi uradnih deviznih rezerv. Ker so bile rezerve na koncu leta 2012 že na kritično nizki ravni (nekoliko nad najnižjim merilom trimesečnega uvoza, kot navedeno) in je plačilna bilanca Jordanije ostala zelo občutljiva na zunanje šoke, zlasti nadaljnje motnje v oskrbi s plinom iz Egipta in politično dogajanje v regiji, je program MDS usmerjen v znatno obnovitev uradnih rezerv. Po odbitku izplačil v okviru aranžmaja „stand-by“ in posojila Svetovne banke za razvojno politiko se Jordanija sooča s preostalo vrzeljo v zunanjem financiranju v višini 4,1 milijarde EUR v teh treh letih, ki jo bodo morali pokriti drugi donatorji (države Sveta za sodelovanje v Zalivu, ZDA, EU, Francija, in Japonska). Predlagana makrofinančna pomoč EU bi pomenila približno 4,4 % preostale vrzeli v zunanjem financiranju.

- **Obstoječe določbe na področju, na katero se nanaša predlog**

Jih ni.

- **Usklajenost z drugimi politikami in cilji Unije**

EU priznava stabilizacijsko vlogo Jordanije v regiji ter svoje ekonomske in finančne povezave s to državo, zato se že dolgo zavzema za sodelovanje z njo. Pogodbena razmerja med EU in Jordanijo so določena s pridružitvenim sporazumom iz maja 2002, ki liberalizira trgovino med pogodbenicama ter predvideva krepitev dvostranskega političnega dialoga in gospodarskega sodelovanja. Dvostranski odnosi so bili še dodatno okrepljeni v okviru evropske sosedske politike EU, vključno s sprejetjem petletnega akcijskega načrta evropske sosedske politike v letu 2005, ki je bil leta 2010 nadomeščen z novim petletnim akcijskim načrtom, ki opredeljuje ključne ukrepe za reformo na političnem in gospodarskem področju ter spodbuja regulativno zbliževanje Jordanije z EU. Poleg tega je Jordanija prva sredozemska partnerska država, s katero je EU zaključila tehnična pogajanja, ki so privedla do „naprednega statusa“. Je tudi članica Unije za Sredozemlje. Prav tako so pomembne gospodarske vezi z EU. V letu 2011 je Jordanija največ uvažala iz EU (20,1 %), čeprav je bila EU šele na sedmem mestu v izvozu Jordanije. Kot je navedeno, je EU Jordaniji ponudila pogajanja o poglobljenem in celovitem sporazumu o prosti trgovini, da bi se povečala integracija Jordanije v enotni trg EU.

Če povzamemo, medtem ko pot Jordanije do popolne demokracije ni brez težav in ostaja še marsikaj nejasno, je država sprejela pomembne ukrepe za politično in gospodarsko reformo, obstaja pa tudi močan okvir za dvostranske odnose med EU in Jordanijo.

Od začetka arabske pomladi je EU ob različnih priložnostih poudarila svojo zavezanost k podpiranju Jordanije pri procesu gospodarskih in političnih reform. Dejansko je bila zavezanost EU, da podpre Jordanijo pri politični in gospodarski reformi, glavno sporočilo prve projektne skupine EU-Jordanija, ki se je sestala v Amanu februarja 2012.

Predlog za makrofinančno pomoč je skladen z zavezo EU, da podpre gospodarsko in politično tranzicijo Jordanije. Je tudi skladen z navodili za makrofinančno pomoč v sklepih Sveta iz leta 2002 o makrofinančni pomoči in v spremljajočem pismu predsednika Sveta predsedniku Komisije. Kot je podrobneje razloženo v delovnem dokumentu služb Komisije, priloženem predlogu Komisije, je predlog zlasti skladen z naslednjimi načeli: izjemna narava, politični predpogoji, komplementarnost, pogojnost in finančna disciplina.

Komisija bo med trajanjem ukrepa makrofinančne pomoči še naprej spremljala in ocenjevala izpolnjevanje teh kriterijev, kar vključuje oceno političnih predpogojev v tesnem sodelovanju z Evropsko službo za zunanje delovanje.

2. REZULTATI POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

- **Posvetovanje z zainteresiranimi stranmi**

Makrofinančna pomoč se dodeli kot sestavni del mednarodne podpore za ekonomsko stabilizacijo in program obnove Jordanije. Pri pripravi tega predloga za makrofinančno pomoč so se službe Komisije posvetovale z Mednarodnim denarnim skladom in Svetovno banko, ki sta že vzpostavila znatne programe za financiranje. Komisija se je pred predložitvijo svojega predloga za makrofinančno pomoč posvetovala z državami članicami EU in Ekonomsko-finančnim odborom. Prav tako je bila Komisija redno v stiku z jordanskimi organi.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Komisija bo s pomočjo zunanjih strokovnjakov opravila operativno oceno kakovosti in zanesljivosti jordanskih javnih finančnih tokov in upravnih postopkov.

- **Ocena učinka**

Makrofinančna pomoč ter z njo povezan program gospodarskih prilagoditev in reform bosta pomagala omiliti potrebe Jordanije po kratkoročnem financiranju, hkrati pa bosta podpirala ukrepe politike za krepitev srednjeročne plačilne bilance in fiskalne vzdržnosti ter okrepila vzdržno rast, kakor je bilo dogovorjeno z MDS. S tem se bosta bistveno okrepili učinkovitost in preglednost upravljanja javnih financ, spodbujale so bodo fiskalne reforme za povečanje zbiranja davkov in izboljšanje progresivnosti davčnega sistema, podprla se bodo obstoječa prizadevanja za okrepitev socialne varnostne mreže, spodbudile se bodo reforme trga dela (za zmanjšanje brezposelnosti in povečanje stopnje aktivnosti, predvsem žensk) ter olajšalo sprejetje ukrepov za izboljšanje regulativnega okvira za trgovino in naložbe.

3. PRAVNI ELEMENTI PREDLOGA

- **Povzetek predlaganih ukrepov**

Evropska unija da na voljo Jordaniji makrofinančno pomoč, ki skupaj znaša največ 180 milijonov EUR in se zagotovi v obliki srednjeročnega posojila. Ta pomoč bo pomagala pokriti preostale potrebe Jordanije po zunanjem financiranju v obdobju 2013–2014, kot jih je ugotovila Komisija na podlagi ocen MDS.

Načrtuje se, da se bo pomoč izplačala v dveh obrokih posojila in da se bodo dovolila večja izplačila na začetku programa zaradi nujnosti potreb po financiranju. Pričakuje se, da bo prvi obrok izplačan v drugi polovici leta 2013. Drugi obrok, ki je odvisen od števila ukrepov politike, bi bil lahko izplačan v prvi polovici leta 2014. Pomoč bo upravljala Komisija. Uporabljajo se posebne določbe o preprečevanju goljufij in drugih nepravilnosti, ki so v skladu s finančno uredbo.

Kot je pri instrumentu makrofinančne pomoči običajno, so izplačila odvisna od uspešno opravljenih pregledov izvajanja programa v okviru finančnega aranžmaja „stand-by“ MDS. Poleg tega bi se Komisija in jordanski organi z memorandumom o soglasju dogovorili za posebne ukrepe strukturnih reform. Cilj Komisije bodo strukturne reforme za izboljšanje celotnega makroekonomska upravljanja in pogojev za trajnostno rast (na primer na področjih preglednosti in učinkovitosti upravljanja javnih financ, fiskalnih reform, reform za okrepitev socialne varnostne mreže, reform trga dela ter reform za izboljšanje regulativnega okvira za trgovino in naložbe).

Odločitev, da se makrofinančna pomoč izplača v celoti v obliki posojil, je upravičena glede na raven razvoja Jordanije (merjene po dohodku na prebivalca države) in kazalnikov zadolženosti. Je tudi v skladu z obravnavo Jordanije s strani Svetovne banke in MDS. Dejansko Jordanija ni upravičena do ugodnega financiranja iz Mednarodnega združenja za razvoj ali skrbniškega sklada MDS za zmanjšanje revščine in rast.

- **Pravna podlaga**

Pravna podlaga tega predloga je člen 212 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

- **Načelo subsidiarnosti**

Predlog je v deljeni pristojnosti EU. Načelo subsidiarnosti se uporablja, v kolikor ciljev ponovnega vzpostavljanja kratkoročne makroekonomske stabilnosti v Jordaniji ne morejo zadostno uresničiti države članice same in jih laže uresniči Evropska unija. Glavni razlogi so proračunske omejitve na nacionalni ravni in potreba po visoki stopnji usklajenosti donatorjev z namenom kar največjega obsega in največje učinkovitosti pomoči.

- **Načelo sorazmernosti**

Predlog je skladen z načelom sorazmernosti: omejen je na minimum, ki je potreben za uresničitev ciljev kratkoročne makroekonomske stabilnosti in ne presega tistega, kar je potrebno za ta namen.

Kot je ugotovila Komisija na podlagi ocen MDS v okviru aranžmaja „stand-by“, znesek pomoči ustreza 4,4 % preostale vrzeli financiranja za obdobje 2013–2015. To je v skladu z običajno porazdelitvijo obremenitve za makrofinančne ukrepe. Glede na pomoč, ki so jo Jordaniji obljubili drugi dvostranski in večstranski donatorji in upniki se ocenjuje, da je to ustrezna porazdelitev bremena za EU.

- **Izbira instrumentov**

Drugi instrumenti ne bi bili primerni, ker so v odsotnosti okvirne uredbe za makrofinančno pomoč ad hoc sklepi Evropskega parlamenta in Sveta v skladu s členom 212 PDEU edini pravni instrument, ki je na voljo za tovrstno pomoč.

Projektna finančna ali tehnična pomoč ne bi bila primerna ali zadostna za doseganje teh makroekonomskih ciljev. Ključna dodana vrednost makrofinančne pomoči v primerjavi z drugimi instrumenti EU bi pomenila zmanjšanje pritiska na zunanje financiranje in pomoč pri oblikovanju stabilnega makroekonomskega okvira, vključno s spodbujanjem vzdržne plačilne bilance in proračunskega stanja, ter ustreznega okvira za strukturne reforme. Makrofinančna pomoč lahko – tako da pomaga vzpostaviti ustrezen splošni okvir za makroekonomske in strukturne politike – poveča učinkovitost ukrepov, financiranih v Jordaniji na podlagi drugih, bolj ozko usmerjenih finančnih instrumentov EU.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Načrtovana pomoč bi se zagotovila v obliki posojila in bi se morala financirati prek najemanja posojil, ki ga bo izvedla Komisija v imenu EU. Proračunski stroški pomoči bodo ustrezali rezervacijam v višini 9 % izplačanih zneskov iz Jamstvenega sklada za zunanje dajanje posojil EU iz proračunske vrstice 01 04 01 14 („Oblikovanje rezervacij Jamstvenega sklada“). Ob predpostavki, da bo posojilo prvič izplačano leta 2013 v znesku 100 milijonov EUR, drugo pa leta 2014 v znesku 80 milijonov EUR, in v skladu s pravili, ki urejajo mehanizem jamstvenega sklada, se bodo rezervacije oblikovale v proračunih 2015–2016.

5. NEOBVEZNI ELEMENTI

- **Klavzula o pregledu/reviziji/časovni omejitvi veljavnosti**

Predlog vključuje določbo o prenehanju veljavnosti. Predlagana makrofinančna pomoč bi bila zagotovljena za obdobje dveh let, ki se začne prvi dan po začetku veljavnosti memoranduma o soglasju.

2013/0128 (COD)

Predlog

SKLEP EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o zagotavljanju makrofinančne pomoči Hašemitski kraljevini Jordaniji

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti člena 212 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije[3],

po predložitvi osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom[4],

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Odnosi med Evropsko unijo (v nadaljnjem besedilu: Unija) in Hašemitsko kraljevino Jordanijo (v nadaljnjem besedilu: Jordanija) se razvijajo v okviru evropske sosedske politike (ESP). Pridružitveni sporazum med Evropskima skupnostma in njihovimi državami članicami na eni strani in Jordanijo na drugi strani je začel veljati maja 2002. Dvostranski politični dialog in ekonomsko sodelovanje sta se nadalje razvila v okviru akcijskih načrtov ESP, od katerih najnovejši zajema obdobje 2010–2015. Leta 2010 je Unija odobrila Jordaniji partnerstvo „naprednega statusa“, ki pomeni razširjeno področje sodelovanja med pogodbenicama.

(2) Na jordansko gospodarstvo so znatno vplivali domači dogodki, povezani z dogodki v južnem Sredozemlju od konca leta 2010 naprej, znani kot „arabska pomlad“, in stalni nemiri v regiji, zlasti v sosednjem Egiptu in Siriji. Skupaj s slabšim globalnim okoljem, večkratnim motnjam dobave zemeljskega plina iz Egipta, ki so prisile Jordanijo, da nadomesti uvoz plina iz Egipta z dražjimi gorivi za proizvodnjo električne energije, ter pomembnim pritokom beguncev iz Sirije so povzročili večje vrzeli v zunanjem in proračunskem financiranju.

(3) Od začetka arabske pomladi je Unija ob različnih priložnostih poudarila svojo zavezanost k podpiranju Jordanije pri procesu gospodarskih in političnih reform. Ta zaveza je bila ponovno potrjena v sklepih desetega srečanja pridružitvenega sveta med Unijo in Jordanijo decembra 2012.

(4) Jordanija je začela vrsto političnih reform, ki so predvsem privedle do tega, da je jordanski parlament septembra 2011 sprejel več kot 40 ustavnih sprememb, ki predstavljajo pomemben korak k vzpostavitvi popolnoma demokratičnega sistema. Politična in gospodarska podpora Unije jordanskemu procesu reform je skladna s politiko Unije do regije južnega Sredozemlja, kakor je določena v okviru evropske sosedske politike.

---

[3] UL C […], […], str. […].

[4] Stališče Evropskega parlamenta z dne … 2012 in Sklep Sveta z dne … 2012.

(5) Avgusta 2012 so se jordanski organi in Mednarodni denarni sklad (MDS) dogovorili o triletnem aranžmaju „stand-by“ v višini 1 364 milijona SDR (posebna pravica črpanja) v podporo Jordaniji za program ekonomskih prilagoditev in reform.

(6) Unija je dala na voljo 293 milijonov EUR v obliki nepovratnih sredstev za obdobje 2011–2013 na podlagi svojih rednih programov sodelovanja v podporo Jordaniji za program političnih in gospodarskih reform. Poleg tega je bilo leta 2012 Jordaniji dodeljenih 70 milijonov EUR v okviru Podpore partnerstvu, reformam in vključujoči rasti (*Support for partnership, reforms and inclusive growth* – SPRING) ter 10 milijonov EUR v humanitarni pomoči Unije za podporo sirskim beguncem.

(7) Zaradi slabšanja gospodarskih razmer in napovedi je Jordanija decembra 2012 zaprosila za makrofinančno pomoč Unije.

(8) Glede na to, da je ob upoštevanju makroekonomske pomoči MDS in Svetovne banke v plačilni bilanci Jordanije še vedno prisotna vrzel financiranja ter glede na občutljivost zunanjega finančnega položaja Jordanije na zunanje šoke, ki zahteva ohranjanje zadostne stopnje deviznih rezerv, se makrofinančna pomoč zdi primeren odziv na prošnjo Jordanije v sedanjih izjemnih razmerah. Program makrofinančne pomoči Unije Jordaniji (v nadaljnjem besedilu: makrofinančna pomoč Unije) bi z dopolnjevanjem virov iz finančnega aranžmaja MDS podpiral ekonomsko stabilizacijo in program strukturnih reform.

(9) Makrofinančna pomoč Unije ne bi smela le dopolnjevati programov in virov MDS in Svetovne banke, temveč bi morala zagotoviti tudi dodano vrednost vključenosti Unije. Komisija bi morala zagotoviti, da bi bila makrofinančna pomoč Unije pravno in vsebinsko skladna z ukrepi, sprejetimi na različnih področjih zunanjih ukrepov, in drugimi zadevnimi politikami Unije.

(10) Posebni cilji makrofinančne pomoči Unije bi morali biti povečanje učinkovitosti, preglednosti in odgovornosti sistemov za upravljanje javnih financ v Jordaniji ter spodbujanje strukturnih reform, katerih cilj je podpiranje trajnostne in vključujoče rasti, ustvarjanja novih delovnih mest in fiskalne konsolidacije. Komisija bi morala te cilje redno spremljati.

(11) Pogoji, na podlagi katerih se zagotavlja makrofinančna pomoč Unije, bi morali odražati glavna načela in cilje politike Unije do Jordanije.

(12) Za zagotovitev učinkovite zaščite finančnih interesov Unije, povezanih s to makrofinančno pomočjo, mora Jordanija sprejeti ustrezne ukrepe za preprečevanje goljufij, korupcije in drugih nepravilnosti v zvezi s to pomočjo ter za boj proti tem pojavom. Zagotoviti je treba tudi ustrezne kontrole Komisije in ustrezne revizije Evropskega računskega sodišča.

(13) Sprostitev makrofinančne pomoči Unije ne bi smela vplivati na pristojnosti proračunskega organa.

(14) S to pomočjo bo upravljala Komisija. Z namenom zagotoviti Evropskemu parlamentu in Ekonomsko-finančnemu odboru možnost spremljanja izvajanja tega sklepa, bi ju Komisija morala redno obveščati o dogodkih v zvezi s pomočjo in jima posredovati ustrezne dokumente.

(15) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja tega sklepa bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje

izvedbenih pooblastil Komisije[5]. Dejstvo, da gre za velik znesek pomoči, ki ima zato potencialno pomemben učinek, upravičuje uporabo postopka pregleda v skladu s členom 2(2) Uredbe (EU) št. 182/2011 –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

1. Unija da Jordaniji na voljo makrofinančno pomoč v višini največ 180 milijonov EUR, da bi podprla ekonomsko stabilizacijo in reforme Jordanije. Pomoč pomaga pokriti plačilnobilančne potrebe Jordanije, kot so opredeljene v sedanjem programu MDS.

2. Celotni znesek makrofinančne pomoči se zagotovi Jordaniji v obliki posojil. Komisija je pooblaščena, da si v imenu Unije izposodi potrebna sredstva na kapitalskih trgih ali od finančnih ustanov, da bi jih posodila Jordaniji. Rok zapadlosti posojila ne sme presegati 15 let.

3. Sprostitev makrofinančne pomoči Unije upravlja Komisija v skladu s sporazumi ali dogovori med MDS in Jordanijo ter ključnimi načeli in cilji gospodarskih reform, opredeljenimi v pridružitvenemu sporazumu med EU in Jordanijo ter akcijskem načrtu med EU in Jordanijo za obdobje 2010–2015, ki je bil dogovorjen v okviru evropske sosedske politike. Komisija redno obvešča Evropski parlament in Ekonomsko-finančni odbor o poteku upravljanja makrofinančne pomoči Unije in jima posreduje ustrezne dokumente.

4. Makrofinančna pomoč Unije se da na voljo za obdobje dveh let od prvega dne po začetku veljavnosti memoranduma o soglasju iz člena 2(1).

Člen 2

1. Komisija je pooblaščena, da se v skladu s postopkom pregleda iz člena 6(2) dogovori z jordanskimi organi o pogojih ekonomske politike in finančnih pogojih v zvezi z makrofinančno pomočjo Unije, določenih v memorandumu o soglasju, ki vključuje časovni okvir za njihovo izpolnjevanje (v nadaljnjem besedilu: memorandum o soglasju). Pogoji ekonomske politike in finančni pogoji so skladni s sporazumi ali dogovori iz člena 1(3). Namen teh pogojev je zlasti krepitev učinkovitosti, preglednosti in odgovornosti sistemov za upravljanje javnih financ v Jordaniji, vključno za uporabo makrofinančne pomoči Unije. Komisija redno spremlja napredek pri doseganju teh ciljev.

2. Podrobni finančni pogoji pomoči se določijo v sporazumu o posojilu, o katerem se dogovorijo Komisija in jordanski organi.

3. Med izvajanjem makrofinančne pomoči Unije Komisija spremlja zanesljivost jordanskih finančnih ureditev, upravne postopke ter mehanizme notranje in zunanje kontrole, ki so pomembni za pomoč, ter upoštevanje dogovorjenega časovnega okvira.

4. Komisija redno preverja, ali so ekonomske politike Jordanije v skladu s cilji makrofinančne pomoči Unije in ali se zadovoljivo izpolnjujejo dogovorjeni pogoji

[5] UL L 55, 28.2.2011, str. 13.

ekonomske politike. Komisija pri tem tesno sodeluje z MDS in Svetovno banko ter po potrebi z Ekonomsko-finančnim odborom.

Člen 3

1. V skladu s pogoji iz odstavka 2 da Komisija Jordaniji na voljo finančno pomoč Unije v dveh posojilnih obrokih. Višina posameznega obroka se določi v memorandumu o soglasju.

2. Komisija se odloči o začetku izplačevanja obrokov na podlagi zadovoljivega izvajanja programa MDS in izpolnjevanja pogojev ekonomske politike in finančnih pogojev, dogovorjenih v memorandumu o soglasju. Drugi obrok se ne izplača prej kot v treh mesecih po sprostitvi prvega obroka.

3. Sredstva Unije se izplačajo jordanski centralni banki. V skladu z določbami, ki se sprejmejo v memorandumu o soglasju, vključno s potrditvijo preostalih potreb po proračunskem financiranju proračuna, se lahko sredstva Unije plačajo jordanskemu ministrstvu za finance kot končnemu upravičencu.

Člen 4

1. Posli najemanja in dajanja posojil, povezani z makrofinančno pomočjo Unije, se izvedejo v eurih z istim datumom valute, Unijo pa ne izpostavijo nobenemu tveganju, povezanemu s spremembo roka zapadlosti, tečajnemu tveganju ali tveganju obrestne mere ali drugemu komercialnemu tveganju.

2. Komisija na zahtevo Jordanije sprejme ustrezne ukrepe, da zagotovi vključitev klavzule o predčasnem poplačilu v posojilne pogoje. Klavzula o predčasnem poplačilu se ujema z ustrezno klavzulo v pogojih za najemanje posojil Komisije.

3. Na zahtevo Jordanije in kadar okoliščine dovoljujejo izboljšanje obrestne mere posojil, lahko Komisija refinancira vsa ali del prvotno najetih posojil ali prestrukturira ustrezne finančne pogoje. Refinanciranje ali prestrukturiranje se opravi v skladu s pogoji iz odstavka 1 in ne povzroči podaljšanja povprečnega roka zapadlosti zadevnega posojila ali povečanja zneska še dolgovane glavnice na dan refinanciranja ali prestrukturiranja.

4. Vse stroške, ki jih ima Unija v zvezi z najemanjem in dajanjem posojil v skladu s tem sklepom, krije Jordanija.

5. Komisija obvesti Evropski parlament in Ekonomsko-finančni odbor o poteku dejavnosti iz odstavkov 2 in 3.

Člen 5

1. Makrofinančna pomoč Unije se izvaja v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002[6] ter njenimi pravili uporabe[7].

2. V memorandumu o soglasju in sporazumu o posojilu, ki se skleneta z jordanskimi organi, se predvidijo predvsem ustrezni ukrepi za preprečevanje goljufij, korupcije in drugih nepravilnosti v zvezi s to pomočjo ter za boj proti tem pojavom. Da se zagotovi večja preglednost pri upravljanju in izplačevanju sredstev, se v

[6] UL L 298, 26.10.2012, str. 1.
[7] UL L 362, 31.12.2012, str. 1.

memorandumu o soglasju in sporazumu o posojilu predvidi tudi nadzor, ki ga opravlja Komisija, vključno z Evropskim uradom za boj proti goljufijam, s pravico do pregledov in inšpekcij na kraju samem. Poleg tega se v navedenih dokumentih predvidijo tudi revizije, ki jih opravlja Računsko sodišče, po potrebi tudi na kraju samem.

Člen 6

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 7

1. Komisija predloži Evropskemu parlamentu in Svetu vsako leto do 30. junija poročilo o izvajanju tega sklepa v predhodnem letu, skupaj z oceno njegovega izvajanja. V poročilu se navede povezava med pogoji ekonomske politike, določenimi v memorandumu o soglasju, tekočo gospodarsko in fiskalno uspešnostjo Jordanije ter odločitvijo Komisije o izplačilu obrokov makrofinančne pomoči Unije.
2. Najpozneje dve leti po koncu obdobja iz člena 1(4) Komisija predloži Evropskemu parlamentu in Svetu poročilo o naknadnem vrednotenju.

Člen 8

Ta sklep začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju,

Za Evropski parlament	*Za Svet*
Predsednik	*Predsednik*

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1. Naslov predloga/pobude

1.2. Zadevna področja v strukturi ABM/ABB

1.3. Vrsta predloga/pobude

1.4. Cilji

1.5. Utemeljitev predloga/pobude

1.6. Trajanje ukrepa in finančnih posledic

1.7. Načrtovani načini upravljanja

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1. Pravila o spremljanju in poročanju

2.2. Upravljavski in kontrolni sistem

2.3. Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

3.2. Ocenjene posledice za odhodke

3.3. Ocenjene posledice za prihodke

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1. Naslov predloga/pobude

Makrofinančna pomoč Hašemitski kraljevini Jordaniji

1.2. Zadevna področja v strukturi ABM/ABB[8]

Področje: Naslov 01 – Gospodarske in finančne zadeve

Dejavnost: 03 – Mednarodne gospodarske in finančne zadeve

1.3. Vrsta predloga/pobude

X Predlog/pobuda se nanaša na **nov ukrep**

1.4. Cilji

1.4.1. Večletni strateški cilji Komisije, ki naj bi bili doseženi s predlogom/pobudo

„Spodbujanje blaginje izven meja EU“

Glavno področje dejavnosti, povezane z GD ECFIN, se nanaša na:

1. Spodbujanje izvajanja evropske sosedske politike s poglabljanjem ekonomske analize in krepitvijo političnega dialoga in svetovanja glede gospodarskih vidikov akcijskih načrtov.

2. Razvijanje, spremljanje in izvajanje makrofinančne pomoči za partnerske tretje države, v sodelovanju z zadevnimi mednarodnimi finančnimi ustanovami.

1.4.2. Posamezni cilji in zadevne dejavnosti v strukturi ABM/ABB

Posamezni cilj št. 3: „Zagotavljanje makrofinančne pomoči tretjim državam pri reševanju njihovih plačilnobilančnih težav in za ponovno vzpostavitev vzdržnosti zunanjega zadolževanja“

Zadevne dejavnosti AMB/ABB: Mednarodni gospodarski in finančni odnosi, globalno upravljanje.

1.4.3. Pričakovani rezultati in posledice

Predlagana pomoč je sestavljena iz posojila EU v višini 180 milijonov EUR Hašemitski kraljevini Jordaniji (v nadaljnjem besedilu: Jordanija) z namenom prispevati k bolj vzdržnostnemu stanju plačilne bilance. Pomoč, ki se izplača v dveh obrokih, bo pomagala državi premagati gospodarske in socialne težave, ki so posledica nemirov doma in v regiji. Poleg tega bo pospešila strukturne reforme za povišanje trajnostne gospodarske rasti ter za izboljšanje upravljanja javnih financ.

1.4.4. Kazalniki rezultatov in posledic

Organi bodo morali redno poročati službam Komisije o nizu kazalnikov ter predložiti izčrpno poročilo o skladnosti z dogovorjenimi pogoji politike pred izplačilom drugega obroka pomoči.

Službe Komisije bodo še naprej spremljale upravljanje javnih financ, in sicer na podlagi operativne ocene finančnih tokov in upravnih postopkov, ki se bodo v okviru priprav za ta ukrep izvajali v Jordaniji. Delegacija EU v Jordaniji bo tudi zagotovila

[8] ABM: upravljanje po dejavnostih, ABB: oblikovanje proračuna po dejavnostih.

redno poročanje o zadevah, ki so povezane s spremljanjem pomoči. Službe Komisije bodo ohranile tesne stike z MDS in Svetovno banko, da bodo lahko izkoristile njune izkušnje, pridobljene pri njunih tekočih dejavnostih v Jordaniji.

V predlogu sklepa Sveta je predvideno letno poročilo Svetu in Evropskemu parlamentu, ki vsebuje oceno izvajanja zadevnega ukrepa. Neodvisno naknadno vrednotenje pomoči bo izvedeno v dveh letih po izteku obdobja izvajanja pomoči.

1.5. Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1. Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno

Izplačila pomoči bodo odvisna od zadovoljivih rezultatov pri izvajanju aranžmaja „stand-by“ med Jordanijo in MDS. Poleg tega se Komisija z jordanskimi organi dogovori o posebnih pogojih politike, navedenih v memorandumu o soglasju, ki morajo biti izpolnjeni, preden Komisija sprosti drugi obrok.

1.5.2. Dodana vrednost ukrepanja EU

V okviru pomoči državi za premagovanje gospodarskega šoka, ki so ga povzročili nemiri v državi in regiji, bo predlog makrofinančne pomoči prispeval k podpiranju makroekonomske stabilnosti, gospodarskih reform in političnega napredka v državi. Ta pomoč dopolnjuje sredstva, ki jih dajejo na voljo mednarodne finančne ustanove, EU in drugi donatorji, ter bo tako prispevala k splošni učinkovitosti svežnja finančne pomoči, o katerem se je dogovorila mednarodna skupnost donatorjev za odpravo posledic krize.

Predlagani program bo tudi krepil zavezanost vlade k reformam in njeno prizadevanje za tesnejše odnose z EU. Ta cilj bo med drugim dosežen tudi z ustreznimi pogoji za izplačilo pomoči. Širše gledano, je ta program jasno sporočilo drugim državam v regiji, da je EU pripravljena podpreti države z gospodarskimi težavami, ki so se pripravljene politično reformirati.

1.5.3. Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti

Od leta 2004 naprej je bilo skupno izvedenih petnajst naknadnih vrednotenj makrofinančne pomoči. Sklep teh vrednotenj je, da ukrepi makrofinančne pomoči prispevajo, čeprav včasih skromno in posredno, k izboljševanju zunanje vzdržnosti, makroekonomski stabilnosti in uresničevanju strukturnih reform v državi prejemnici. Ukrepi makrofinančne pomoči so v večini primerov pozitivno vplivali na plačilno bilanco države upravičenke in prispevali k zmanjšanju njenih proračunskih omejitev. Povzročili so tudi nekoliko višjo gospodarsko rast.

1.5.4. Skladnost in možnosti sinergij z drugimi ustreznimi instrumenti

EU je med največjimi donatorji Jordaniji. Na voljo je dala 293 milijonov EUR v obliki nepovratnih sredstev za obdobje 2011–2013 na podlagi svojih rednih programov sodelovanja v podporo Jordaniji za program političnih in gospodarskih reform. Poleg tega je bilo Jordaniji leta 2011 dodeljenih 70 milijonov EUR v okviru programa SPRING in 10 milijonov EUR iz humanitarne pomoči za podporo sirskim beguncem.

Ključna dodana vrednost makrofinančne pomoči v primerjavi z drugimi instrumenti EU bi bila, da se pomaga ustvariti stabilen makroekonomski okvir, med drugim tudi s spodbujanjem vzdržnostnih plačilnobilančnih in proračunskih razmer, in ustrezen okvir za strukturne reforme. Makrofinančna pomoč ne zagotavlja redne finančne podpore in tudi ni namenjena podpori gospodarskega in družbenega razvoja držav

prejemnic. Izvajanje makrofinančne pomoči se prekine, takoj ko zunanje finančno stanje države spet postane vzdržno. Po tem je predvidena uporaba rednih instrumentov EU za pomoč pri sodelovanju.

Makrofinančna pomoč naj bi tudi dopolnila posredovanja mednarodnih finančnih ustanov, zlasti programa za prilagoditev in reforme, ki ga podpirata aranžma „stand-by“ MDS in posojila Svetovne banke za razvojno politiko.

1.6. Trajanje ukrepa in finančnih posledic

X **Časovno omejen(-a)** predlog/pobuda

X trajanje predloga/pobude: 2 leti od začetka veljavnosti memoranduma o soglasju, kot je določeno v členu 1(4) Sklepa

X finančne posledice od leta 2013 do 2016

1.7. Načrtovani načini upravljanja[9]

X **Neposredno centralizirano upravljanje** – Komisija

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1. Pravila o spremljanju in poročanju

Ta pomoč je makroekonomske narave in po svoji zasnovi skladna z ekonomskim programom, ki se izvaja s podporo MDS. Službe Komisije bodo ukrep spremljale na podlagi napredka pri izvajanju aranžmaja „stand-by“ in posebnih ukrepov reform, o katerih se je treba z jordanskimi organi dogovoriti v memorandumu o soglasju (glej tudi točko 1.4.4).

2.2. Upravljavski in kontrolni sistem

2.2.1. Ugotovljena tveganja

S predlaganim ukrepom makrofinančne pomoči so povezana fiduciarna tveganja, tveganja pri izvajanju zadevnih posebnih politik in splošna politična tveganja.

Obstaja tveganje, da se makrofinančna pomoč, ki ni namenjena posebnim izdatkom, uporabi na goljufiv način. V splošnem je to tveganje povezano z dejavniki, kot so kakovost sistemov upravljanja v centralni banki in ministrstvu za finance ter ustrezna sposobnost notranje in zunanje revizije.

Drugo ključno tveganje za delovanje izhaja iz ekonomske in politične negotovosti v regiji, zlasti v Siriji, kar ima neposredne posledice za jordansko gospodarstvo. Na domačem prizorišču je glavno tveganje nestabilnost povezano s težavami pri procesu političnih in gospodarskih reform. Socialno nezadovoljstvo lahko negativno vpliva na to, da bi se v celoti izvedli ukrepi za stabilizacijo in reforme, ki jih podpira mednarodna skupnost, vključno s predlaganim ukrepom makrofinančne pomoči.

Jordanija ostaja tudi občutljiva na morebitne nove motnje pri dobavi uvoženega zemeljskega plina iz Egipta. Poleg tega obstajajo tudi tveganja, ki izvirajo iz morebitnega poslabšanja evropskega in globalnega gospodarskega okolja ter povečanja mednarodnih cen energije in hrane.

[9] Pojasnila o načinih upravljanja in sklici na finančno uredbo so na voljo na spletišču BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

2.2.2. Načrtovani načini kontrole

Zagotavljanje makrofinančne pomoči bodo spremljali postopki pregledovanja, nadzora in revizije, ki spadajo v pristojnost Komisije, med drugim tudi Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF), in Evropskega računskega sodišča.

2.2.3. Stroški in koristi kontrol ter verjetna stopnja neskladnosti

Osnovni stroški za Komisijo v zvezi z metodami preverjanja in nadzora ter stroški predhodne operativne ocene finančnih in upravnih tokov so opisani v tabeli 3.2.1. Poleg tega obstajajo stroški za Evropsko računsko sodišče in morebitna posredovanja urada OLAF. Operativna ocena ne prispeva samo k oceni tveganja zlorabe sredstev, ampak tudi kot dodatna korist zagotavlja uporabne informacije o potrebnih reformah na področju upravljanja javnih financ, ki se odražajo v pogojih politike. Kar zadeva pričakovano stopnjo neskladnosti, je tveganje neskladnosti (v obliki nevračila dolga ali zlorabe sredstev) na podlagi izkušenj z instrumentom makrofinančne pomoči od njegove uvedbe ocenjeno kot nizko.

2.3. Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

Za zmanjšanje tveganja goljufij bo sprejetih več ukrepov:

Prvič, predlagana pravna podlaga za makrofinančno pomoč Jordaniji vsebuje določbo o ukrepih za preprečevanje goljufij. Ti ukrepi bodo podrobneje opredeljeni v memorandumu o soglasju in sporazumu o posojilu, kjer bodo predvideni sklop določb o inšpekcijskih pregledih, preprečevanje goljufij, revizije in izterjava sredstev v primeru goljufije ali korupcije. Predvideva se tudi, da bo za dodelitev pomoči treba izpolniti več posebnih pogojev politike, predvsem na področju upravljanja javnih financ, da bi se okrepile učinkovitost, preglednost in odgovornost.

Drugič, preden bo dosežen dogovor o memorandumu o soglasju, bodo službe Komisije s pomočjo uradno imenovanih zunanjih strokovnjakov izvedle operativno oceno finančnih tokov in upravnih postopkov pri ministrstvu za finance in centralni banki Jordanije, da bi izpolnile zahteve finančne uredbe, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti. Ta pregled bo določil, ali je okvir za smotrno finančno upravljanje makrofinančne pomoči v Jordaniji dovolj učinkovit, ter bo zajemal področja, kot so vodstvena struktura in organizacija, upravljanje in nadzor sredstev, varnost sistemov IT, zmogljivosti za notranjo in zunanjo revizijo ter neodvisnost centralne banke. Glede na to oceno se lahko v dogovoru z nacionalnimi organi uvedejo posebni mehanizmi, ki se uporabljajo za upravljanje sredstev s strani upravičencev. Poleg tega bo pomoč izplačana na namenski račun centralne banke Jordanije.

Zagotavljanje pomoči bodo spremljali postopki pregledovanja, nadzora in revizije, ki spadajo v pristojnost Komisije, med drugim tudi OLAF, in Evropskega računskega sodišča.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

- Obstoječe proračunske vrstice

01 03 02: Makrofinančna pomoč

01 04 01 14 – Oblikovanje rezervacij Jamstvenega sklada

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic.

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	številka [poimenovanje……..…….]	dif./ nedif. (10)	držav Efte[11]	držav kandidatk[12]	tretjih držav	po členu 18(1)(aa) finančne uredbe
4	01 03 02 Makrofinančna pomoč	dif.	NE	NE	NE	NE
4	01 04 01 14 Oblikovanje rezervacij Jamstvenega sklada	dif.	NE	NE	NE	NE

01 04 01 04 – Jamstvo Evropske skupnosti za posojila EU, najeta za makrofinančno pomoč tretjim državam: Rezervacije za Jamstveni sklad za zunanje ukrepe je treba oblikovati v skladu z Uredbo o skladu, kakor je bila spremenjena. V skladu s to uredbo se posojila določijo na podlagi neporavnanega zneska ob koncu leta. Znesek oblikovanja rezervacij se izračuna na začetku leta „n“ kot razlika med ciljnim zneskom in neto vrednostjo sredstev sklada ob koncu leta „n – 1“. Ta znesek rezervacij se v letu „n“ vključi v predlog proračuna za leto „n + 1“, dejansko pa se plača z eno transakcijo na začetku leta „n + 1“ iz postavke „Oblikovanje rezervacij Jamstvenega sklada“ (proračunska vrstica 01 04 01 14). Na podlagi tega se 9 % (največ 16,2 milijona EUR) dejansko plačanega zneska upošteva v ciljnem znesku ob koncu leta „n – 1“ za izračun oblikovanja rezervacij sklada.

Proračunski vpis („p.m.“), ki odraža proračunsko jamstvo za posojilo, bo aktiviran le v primeru dejanskega uveljavljanja jamstva. Uveljavljanje proračunskega jamstva se ne pričakuje.

☐☐Zahtevane nove proračunske vrstice: se ne uporablja.

10 Dif. = diferencirana sredstva / nedif. = nediferencirana sredstva.

11 EFTA: Evropsko združenje za prosto trgovino.

12 Države kandidatke in po potrebi potencialne države kandidatke z zahodnega Balkana.

3.2. Ocenjene posledice za odhodke

3.2.1. Povzetek ocenjenih posledic za odhodke

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Razdelek večletnega finančnega okvira: **4** [Razdelek: EU kot globalni partner]

GD: <ECFIN>			leto **2013**[13]	leto **2014**	leto **2015**	leto **2016**	**SKUPAJ**
• Odobritve za poslovanje							
Proračunska vrstica 01 04 01 14 Oblikovanje rezervacij Jamstvenega sklada	obveznosti	(1a)			9	7,2	**16,2**
	plačila	(2a)			9	7,2	**16,2**
Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev določenih programov[14] (operativna ocena in naknadno vrednotenje)							
Proračunska vrstica 01 03 02	obveznosti	(3)	0,05		0,15		**0,20**
	plačila	(3a)	0,05		0,05	0,10	**0,20**
Odobritve za za GD ECFIN SKUPAJ	obveznosti	= 1 +1a +3	0,05		9,15	7,2	**16,4**
	plačila	=2+2a +3	0,05		9,05	7,3	**16,4**

• Odobritve za poslovanje SKUPAJ	obveznosti	(4)	0,05		9,15	7,2	**16,4**
	plačila	(5)	0,05		9,05	7,3	**16,4**
• Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev določenih programov, SKUPAJ		(6)					
Odobritve iz RAZDELKA 4 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	obveznosti	=4+ 6	0,05		9,15	7,2	**16,4**
	plačila	=5+ 6	0,05		9,05	7,3	**16,4**

[13] Leto N je leto začetka izvajanja predloga/pobude.

[14] Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

Če ima predlog/pobuda posledice za več razdelkov:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Razdelek večletnega finančnega okvira:	**5**		„Upravni odhodki“				
			leto **2013**	leto **2014**	leto **2015**	leto **2016**	**SKUPAJ**
GD: <…….>							
• Človeški viri			0,040	0,028	0,021	0,016	**0,105**
• Drugi upravni odhodki			0,025	0,015			**0,040**
GD ECFIN SKUPAJ	odobritve		0,065	0,043	0,021	0,016	**0,145**
Odobritve iz RAZDELKA 5 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	(obveznosti skupaj = plačila skupaj)		0,065	0,043	0,021	0,016	**0,145**

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		leto **2013**[15]	leto **2014**	leto **2015**	leto **2016**	**SKUPAJ**
Odobritve iz RAZDELKOV od 1 do 5 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	obveznosti	0,115	0,043	9,171	7,216	**16,545**
	plačila	0,115	0,043	9,071	7,316	**16,545**

[15] Leto N je leto začetka izvajanja predloga/pobude.

3.2.2. Ocenjene posledice za odobritve za poslovanje

– ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za poslovanje.

– X Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za poslovanje, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

odobritve za prevzem obveznosti v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Cilji in realizacije			leto **2013**		leto **2014**		leto **2015**		leto **2016**		**SKUPAJ**	
⇩	Vrsta[16]	povprečni stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število realizacij skupaj	stroški realizacij skupaj
POSAMEZNI CILJ št. 3[17]												
realizacija 1	operativna ocena		1	0,05							1	0,05
realizacija 2	naknadno vrednotenje						1	0,15			1	0,15
realizacija 3	oblikovanje rezervacij Jamstvenega sklada						1	9	1	7,2	2	16,2
Seštevek za posamezni cilj št. 1			1	0,05			2	10,5	1	7,2	4	17,75
STROŠKI SKUPAJ			1	0,05			2	10,5	1	7,2	4	**17,75**

16 Realizacije so dobavljeni proizvodi in opravljene storitve (npr. število financiranih izmenjav študentov, število kilometrov novozgrajenih cest...).

17 Kakor je opisan v točki 1.4.2. „Posamezni cilji …“.

3.2.3. Ocenjene posledice za odobritve za upravne zadeve

3.2.3.1. Povzetek

– ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za upravne zadeve.

– X Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za upravne zadeve, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	leto **2013**[18]	leto **2014**	leto **2015**	leto **2016**	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)			**SKUPAJ**
RAZDELEK 5 večletnega finančnega okvira								
Človeški viri	0,040	0,028	0,021	0,016				**0,105**
Drugi upravni odhodki	0,025	0,015						**0,040**
Seštevek za RAZDELEK 5 večletnega finančnega okvira	0,065	0,043	0,021	0,016				**0,145**
Odobritve zunaj RAZDELKA 5[19] **večletnega finančnega okvira**								
Človeški viri								
Drugi upravni odhodki								
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 5 večletnega finančnega okvira								

SKUPAJ	0,065	0,043	0,021	0,016				**0,145**

Potrebe po odobritvah za upravne zadeve se krijejo z odobritvami GD, ki so že dodeljene za upravljanje ukrepa in/ali so bile prerazporejene znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v okviru postopka letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

[18] Leto N je leto začetka izvajanja predloga/pobude.

[19] Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

3.2.3.2. Ocenjene potrebe po človeških virih

– ☐ Za predlog/pobudo niso potrebni človeški viri.

– X Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

ocena, izražena v ekvivalentu polnega delovnega časa

	leto **2013**	leto **2014**	Leto 2015	Leto 2016	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)		
• Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbenci)							
01 01 01 01 (sedež in predstavništva Komisije)	0,15	0,12	0,08	0,05			
XX 01 01 02 (delegacije)							
XX 01 05 01 (posredne raziskave)							
10 01 05 01 (neposredne raziskave)							
• Zunanji sodelavci (v ekvivalentu polnega delovnega časa: EPDČ)[20]							
XX 01 02 01 (PU, ZU, NNS iz splošnih sredstev)	0,25	0,16	0,14	0,12			
XX 01 02 02 (PU, ZU, MSD, LU in NNS na delegacijah)							
XX 01 04 yy[21] – na sedežu							
XX 01 04 yy[21] – na delegacijah							
XX 01 05 02 (PU, ZU, NNS za posredne raziskave)							
10 01 05 02 (PU, ZU, NNS za neposredne raziskave)							
Druge proračunske vrstice (navedite)							
SKUPAJ	**0,40**	**0,28**	**0,22**	**0,17**			

XX je zadevno področje ali naslov.

Potrebe po človeških virih se krijejo z osebjem GD, ki je že dodeljeno za upravljanje ukrepa in/ali je bilo prerazporejeno znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v okviru postopka letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

Opis nalog:

Uradniki in začasni uslužbenci	Nadzorujejo in vodijo ukrep, dogovorijo se o poročilih o pregledu sporazuma o posojilu, vodijo misije in ocenijo napredek pri izpolnjevanju pogojev.
Zunanji sodelavci	Napoteni nacionalni strokovnjak v enoti ECFIN D2 bo neposredno vključen v pripravo memoranduma o soglasju, sodelovanje z oblastmi in mednarodnimi finančnimi ustanovami, sodelovanje z zunanjimi strokovnjaki v zvezi z izvedbo operativne ocene in naknadnega vrednotenja, izvajanje pregledovalnih misij, pripravo poročil služb Komisije ter pripravo postopkov Komisije v zvezi z upravljanjem pomoči.

[20] PU = pogodbeni uslužbenec; LU = lokalni uslužbenec; NNS = napoteni nacionalni strokovnjak. ZU = začasni uslužbenec; MDS = mladi strokovnjak na delegaciji;

[21] Dodatna zgornja meja za zunanje sodelavce v okviru odobritev za poslovanje (prej vrstice BA).

3.2.4. Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom

– X Predlog/pobuda je v skladu z veljavnim večletnim finančnim okvirom.

3.2.5. Udeležba tretjih oseb pri financiranju

– X V predlogu/pobudi ni načrtovano sofinanciranje tretjih oseb.

3.3. Ocenjene posledice za prihodke

X Predlog/pobuda nima finančnih posledic za prihodke.